

Velkommen til Riska barnehage!

Her har du årsplanen for 2017-2018, en plan som har til hensikt å fortelle deg hva du kan forvente deg av barnehagen, og hva vi ønsker oss av deg som forelder og foresatt. Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage er viktig for at nettopp ditt barn skal få et så godt tilbud som mulig.

Åpningstider og planleggingsdager året 2017-2018

Barnehagen er åpen fra 07.00- 16.30, Personalet har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret. Selv om barnehagen er åpen ni og en halv time er maks oppholdstid for barna ni timer per dag. Vi holder stengt julaften, nyttårsaften og onsdag før påske.

Planleggingsdager

Onsdag 16 august – Mandag 09. oktober – Fredag 17. november – Tirsdag 2. januar – Tirsdag 3. april

Dagsrytmen

Vi ønsker ikke at klokken skal styre oss alt for mye i hverdagen, men dagene skal vekse mellom perioder med ro, aktiviteter og måltider.

07.00 Barnehagen åpner. Barna leker på tvers av avdelingene.

08.15 Frokost, barna har med egen matpakke.

09.30 Opplegg/ turer starter, for barnas del er det viktig at de er på plass når opplegg starter.

11.15 Smørelunsj eller varmt måltid, etter maten går vi ut. Barna på liten avdeling hviler.

14.00/14.30 Frukt og knekkebrød.

16.30 Barnehagen stenger.

Ukerytmen.

Mandag: Utedag/ Turdag for Sommerfugl og Tusenbein.

Tirsdag: Møtedag – aktiviteter ute.

Onsdag: Førskolegruppe og grupper på tvers av avdelingene. Marihøna har utedag/turdag

Torsdag: Varmt måltid for Tusenbein og Sommerfugl.

Fredag: Aktiviteter på avdelingen. Marihøna har varmmat.

Riska barnehage har tre avdelinger med til sammen 56 plasser for barn i alderen 0-6 år:

Marihøna: 0-3 år med 14 plasser, Tusenbein: 3-6 med 24 plasser og Sommerfugl: 3-6 med 19 plasser.

Avdelingene kan variere noe i forhold til antall og alder alt etter søkere.

Bemanning:

Styrer: Hilde Iren Torgersen.

Marihøna og Tusenbein har en grunnbemanning på to pedagogiske ledere og to pedagogiske medarbeidere.

På Sommerfugl har vi en grunnbemanning på en pedagogisk leder og to pedagogiske medarbeidere.

I tillegg har vi to faste vikarer.

Glede-glød–guts!

Barnehagedagen skal være preget av glede og utfordring for både barn og voksne. Hos oss har vi engasjerte voksne som bidrar til å gi barna en aktiv og lærerik hverdag. Vi skal være tydelige voksne som setter grenser og skaper trygghet – samtidig som vi er i utvikling og tar nye utfordringer både i personalgruppen og sammen med barna.

For oss er det viktig at barn og foreldre skal føle seg trygge og velkomne i barnehagen. Trygghet er grunnleggende for at barn skal utvikle seg harmonisk og det gir dem overskudd og krefter til å utvikle seg kroppslig, følelsesmessig og sosialt. Barna skal føle seg trygge og få et godt selvbilde. Det får de når mennesker de møter formidler en positiv og anerkjennende holdning til dem.

Tilvenning

Alle barn og foreldre i barnehagen får en fast person å forholde seg til under tilvenningen. Det er denne personen som tar imot og følger opp barn og foreldre den første tiden. Det er satt av minimum tre dager til tilvenning, og vi oppfordrer foreldre til å ta seg god tid for å få barnet trygt, for eksempel kortere dager den første tiden. Kom gjerne innom før oppstart, slik at dere blir litt kjent og får snakket med personalet.

Barnehagens formål og innhold.

Riska barnehage bygger sin virksomhet på Lov om barnehage, Rammeplan for barnehage og denne årsplanen. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Bursdagsfeiring i Riska barnehage.

Når et barn fyller år i Riska barnehage legger vi vekt på at barnet er i sentrum. Barnet er med på å velge hvordan bursdagskronen skal se ut. Vi har egen bursdagssamling hvor barnet sitter på egen bursdagsstol. Barnet får velge utkledningstøy å ha på seg i samlingen hvis de vil og hvilke sanger vi skal syng. Vi ønsker ikke at barna tar med noe mat til feiring denne dagen.

Sykdom

Barna skal være hjemme ved sykdom. Gi beskjed dersom barnet ditt er syk – borte fra barnehagen. Smittsomme sykdommer krever at barna holdes hjemme. Ved oppkast og diarè må barna være symptomfrie i 48 timer før de kan komme i barnehagen igjen. Spør personalet dersom du er i tvil.

Beskjed om sykdom, fri eller annet gis til personalet på avdelingens egen mobiltelefon.

Oppstartsamtaler.

I løpet av september får alle nye foreldre tilbud om en oppstartsamtale med pedagogisk leder for å evaluere oppstarten. Dette gjelder både for de som er helt nye i barnehagen og de som flytter over til stor avdeling.

Aldersinndelte grupper

Skolegjengen har eget opplegg en formiddag i uken. Denne tiden er resten av barna delt inn i egne grupper.

Utedag

Sommerfugl og Tusenbein har utedag hver mandag. Barna må være levert og klar til å starte ute innen kl. 09.30 denne dagen. Dersom vi går tur bruker vi både skog, lekeplasser og fotballbaner i nærområdet. Vi har sikkerhet i fokus, derfor kan dere oppleve at turer utgår. Dette handler om sykdom, kurs, feriedager etc.

Mandager har barna på Tusenbein og Sommerfugl med seg tusekk med matpakke og drikke til lunsj.

Brannvern

Når barna er trygge starter vi opp med brannvern. Barna blir da kjent med Eldar og Vanja som er et pedagogisk opplegg laget av Norsk brannvernforening. Vi har da samlinger og bruker hånddukker i samtaler med barna. Vi har også brannøvelser og trener på å forlate bygget hvis alarmen går. De ulike avdelingene har faste møteplasser på uteområdet. Vi snakker også med barna om hva de skal gjøre hjemme om alarmen går og oppfordrer dere foreldre til å avtale møtested også der.

Dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjon og vurdering er en viktig del av arbeidet i barnehagen. Pedagogene har fast plantid hver uke. Denne tiden brukes blant annet til pedagogisk planlegging- for og etter arbeid, samarbeid med ulike instanser og faglig oppdatering. Gjennom barnas egne produkt, bildeserier på skjerm og dagsrapport kan vi vise hvilke aktiviteter som opptar barna i barnehagen. Dokumentasjonen skal hjelpe oss voksne til bedre å se det enkelte barn, og gi oss et godt grunnlag til å evaluere og utvikle vårt arbeid. Refleksjon over arbeidet hjelper oss til å sikre at barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver blir fulgt, og at barnas lek, læring og utvikling blir ivaretatt. Gjennom bilder og tekst får vi en unik mulighet til å vise foreldrene og besøkende i barnehagen hva vi driver med, og hva som er barnehagens innhold. Eksempler på dokumentasjon i barnehagen: Min perm, Dagsrapporter, Bilder fra turer/aktiviteter, Barnas arbeider, Månedsbrev, Hjemmeside og egen facebook side.

Vi er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Dette betyr i hovedsak at vi må ha et tydelig fokus på avfallsreduksjon og kildesortering. Vi skrur av lys i rom vi ikke oppholder oss i for å spare strøm. Avdelingene har adoptert en hundremeterskog hvor de har ansvar for å holde det rent og pent. Vi bruker eggekartonger og lignende til å lage ting sammen med barna. Vi har egen kjøkkenhage hvor barna får være med på hele prosessen fra vi planter, sår eller setter ned, til alt er klar til å høstes og spises. Hver vår er vi med i Sandnes kommune sin ryddeaksjon. Da rydder vi nærområdet rundt barnehagen.

Mål rettet mot barna er at de skal:

Lære om ulike symbol for kildesortering. Lære om ulike typer avfall.
Lære om gjenvinning. Bli gode forbilder for andre barn og voksne.

Danning i barnehagen.

I barnehagens formålsparagraf har ordet danning fått en sentral plass. Oppdragelse er byttet ut med begrepet danning. Danning dekker et mer helhetlig læringssyn der omsorg, lek og læring legger grunnlag for barnets allsidige utvikling. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og er en forutsetning for meningsskaping, kritikk og demokrati.

Lek, omsorg og læring.

Gjennom lek modnes og utvikles barnet, samtidig som de bearbeider sine inntrykk. Lek er trening i grunnleggende sosiale ferdigheter. Gjennom leken får barna gi uttrykk for følelser og bearbeide positive og negative opplevelser. De får brukt fantasien sin og utviklet språket. Barn skal møte voksne som gir omsorg, nærhet, ømhet og varme. Læring skjer gjennom samspill, erfaringer og opplevelser. Vi ønsker at barnehagen skal være en god læringsarena hvor barn tilegner seg kunnskap gjennom lek og samspill, praktiske oppgaver, og med støtte fra en voksen for videre å kunne utvikle evnen til empati. Det er viktig at det er rom for fri lek hvor barna selv styrer hva de vil gjøre og hva som skal skje. Vi må derfor sørge for en god balanse mellom fri lek og voksenstyrte aktiviteter. Vi bruker pedagogiske metoder som for eksempel lekegrupper inspirert av High Scope.

Desember, den stille måneden.

Desember er en travel måned full av aktiviteter på ulikt hold. Vi har derfor valgt å legge listen lavt. Starten på dagen skal være preget av ro. Vi tenner lys på mørke morgenstunder, de faste aktivitetene utgår og vi prøver å gjøre oss ferdig med hemmeligheter før desember innhenter oss. Desember er en måned fylt av forventning og tradisjon og det skal vi ikke glemme. Vi markerer Lucia-dagen hvor skolejungen går i tog. Vi har også Julefest bare for barna. Denne dagen får de komme i finstasen.

Adventskalender

I desember får vi besøk fra frelsesarmeen. I forkant av dette besøket ønsker vi at alle barna har med en leke eller noe de ikke bruker som andre barn kan få glede av. Vi fokuserer på at ikke alle er like heldige som oss og at vi kan bidra til å glede andre. Frelsesarmeen gir disse gavene videre til familier som av ulike årsaker ikke kan kjøpe gaver til barna sine. Det er viktig at dette er ting som er i orden og virker slik at andre kan ha glede og nytte av.

Barns medvirkning.

Barna har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. (Barnehageloven§3)

Personalet må være delaktig i barnas lek, kunne tolke deres kroppsspråk- og jobbe systematisk med å nærme seg barns synspunkter og perspektiver. Barna får velge aktiviteter i det daglige og større tema blir valgt på grunnlag av barnas interesser, og tilpasset barnegruppen etter hvert som vi jobber oss inn i dem.

Foreldremedvirkning.

Barnehagen skal bistå hjemmet i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltakelse i et demokratisk samfunn. (Barnehageloven§2).

Arbeidet i barnehagen skal bygge på grunnleggende respekt for foreldrenes rett til å oppdra sine barn ut fra deres tradisjoner, normer og vurderinger, forutsatt at disse er i overensstemmelse med norsk lov. Kvaliteten på samarbeidet vil ha betydning for barnas utbytte av barnehageoppholdet. Foreldre vil få tilbud om samtale med barnehagelærer hvert halvår. Utenom ved behov.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Alle foreldrene samlet utgjør foreldrerådet.

På det første foreldremøtet annethvert år (oddetallsår) velges to representanter til barnehagens samarbeidsutvalg, SU. I dette utvalget deltar i tillegg to representanter fra personalet, en politisk representant og styrer som sekretær. I samarbeidsutvalget drøftes planer og drift for virksomheten.

Fagområdene.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. (Barnehageloven § 2). I Rammeplan for barnehager har vi syv fagområder. For hvert fagområde er det formulert mål for arbeidet vårt. Alle fagområdene er like viktige og opptrer sjelden alene. De blir presentert i sammenheng med hverdagsaktiviteter og forskjellige temaopplegg vi har i løpet av året samt i forbindelse med tradisjoner og merkedager. Vi har flere ulike pedagogiske verktøy vi bruker i forbindelse med fagområdene. Inped, Mattemeisen, Eldar og Vanja, Henry (førstehjelp), språktrappa etc.

Kommunikasjon, språk og tekst.

Tidlig og god kommunikasjon er en viktig del av barnehagens innhold. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utviklingen av et rikt språk. Nye og gamle eventyr, sang, rim og regler, dikt og fortellinger, lek med bokstaver og tall, aktiv lytting, drama, høytlesing og spill.

Kropp, bevegelse og helse.

Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utviklingen av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for utviklingen av en sunn kropp. Turer, bevegelsesleker/hinderløype, tegning, perle, klipping, i måltidet – fokus på sunt kosthold og motorikk og Jevnlig førstehjelp for personalet.

Etikk, religion og filosofi.

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger våre verdier og holdninger. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner fra den kristne kulturarven. Vi ønsker å gi barna anledning til undring, tenkning, samtaler og fortellinger. Videre at de tilegner seg grunnleggende normer og verdier og får innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen. Barn skal utvikle toleranse, interesse og respekt for hverandres bakgrunn. Kjennskap til kristne høytider og tradisjoner i andre religioner og livssyn representert i barnegruppen. Undring og samtale i det daglige, gode og positive handlinger mellom barn – voksen og barn – barn, jul og påske markeres.

Nærmiljø og samfunn.

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytting til lokalsamfunnet, natur, kunst, kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett i nærmiljøet. Videre gi barna erfaring om at alle uansett alder og forutsetninger inngår og bidrar i barnehagens felleskap. La barna bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. Og utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett. Turer i nærmiljøet, besøk til ulike institusjoner og næringer, delta på felles arrangementer med andre barnehager, besøk til alle skolene.

Kunst, kultur og kreativitet.

Barnehagen skal gi barna muligheten til å oppleve kunst og kultur. Barn skal kunne skape sin egen kultur og uttrykke seg estetisk. Barn skal kunne ta i bruk sin egen fantasi og kreativitet samt styrke sin kulturelle identitet. Ulike formingsmetoder gjennom hele året, turer for å gi inspirasjon, gjøre barna kjent med ulike bygninger i nærmiljøet.

Natur, miljø og teknikk.

Hommersåk er rik på naturområder som gir rom for mangfold av opplevelser og aktiviteter gjennom hele året. Vi ønsker å la barna bli kjent med planter, dyr, årstider og vær. Vi følger med på naturens utvikling og barna får en begynnende forståelse for samspillet mellom mennesket og naturen.

Utedag, bruk av stormkjøkken, ulike eksperimenter med vann og farge, lete og studere småkryp med barna, plante ulike frø, dyrke og høste i egen kjøkkenhage og i naturen og IKT -> bruk av alle typer tekniske hjelpemidler i det daglige, oppvaskmaskin, kopiering, PC, fotografering, legge inn bilder etc.

Antall, rom og form.

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, rom og form. Barnehagen skal oppmuntre barna til å utforske antall, rom og form. Videre at de opplever glede ved å kjenne igjen tall og bokstaver. Barn er med på å dekke bordet til lunsj - teller tallerkener, kopper og kniver, ulike rim og regler med tall, i gruppene jobber vi systematisk med antall, rom og form i ulike oppgaver, i førskolegruppa trener alle på å kjenne igjen og skrive tall og bokstaver, rydder og sorterer og brettspill.

Overgang barnehage- skole.

Barnehagene og skolene på Hommersåk har et fast opplegg for overgangen. Det er blitt utarbeidet et overføringsskjema som fylles ut på den siste foreldresamtalen våren før skolestart. Foreldre og pedagogisk leder gjør dette sammen og pedagogisk leder overfører den informasjonen til skolen barnet skal gå på slik at læreren får et ansikt knyttet til informasjonen den får og er best mulig forberedt på å ta imot deres barn.

Det siste året i barnehagen går barna i "skolegjengen". Der jobber de med skoleforberedende aktiviteter og trener på å bli selvstendige, de må trene på å motta enkle beskjeder og utføre disse. Barna blir også kjent med Tarkus og vennene hans som lærer dem om hvordan man skal ferdes i trafikken. I mai møtes alle førskolebarna i bygda og går en løype i nærområdet, og trener på trafikkregler, som ender på Misjonsmarka hvor de alle spiser lunsj sammen skolevis.

Likeverd og likestilling.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Sosial kompetanse.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Sosial kompetanse inngår i alt vi gjør i løpet av dagen. Det er viktig at barn ser og forstår hva som fremmer positiv kontakt, og hva som løser en konflikt. Konflikter utvikler barnet sosialt. I barnehagen har vi hovedsakelig valgt å bruke to ulike modeller for konfliktløsning.

For de yngste barna bruker vi «offersentrert induksjon». Her påpeker vi konsekvensene av handlingene barnet utfører, og gjør barnet oppmerksom på hvordan «offeret» har det.

For de eldste bruker vi ICPS (Interpersonal Communication Problem Solving) hvor hver part i en konflikt får fortelle sin versjon uavbrutt. Deretter skal barna komme til enighet. På denne måten vil barna øve opp sin evne til å lytte og få en forståelse av at vi alle har ulike oppfatninger av verden.

Mobbing.

For å forebygge mobbing må personalet være tilstede, de må sikre at barn er i lek og har venner. Det må være et tydelig fokus på sosial kompetanse hvor barn lærer empati, respekt, toleranse for ulikheter, konfliktløsning og ikke minst at de opplever mestring. Her er også dialogen med dere foreldre viktig. Barnehagene i Hommersåk har gått sammen om en felles handlingsplan mot mobbing. Denne ligger på vår hjemmeside.

Tidlig innsats.

Barnehagen skal arbeide med tidlig innsats. Den skal oppdage vansker hos barnehagebarn og tidlig sette i verk tiltak for å sikre hvert enkelt barn en best mulig utvikling, for eksempel i forbindelse med språk-, konsentrasjons- og sosiale vansker. Dette gjør vi ved å dele i mindre grupper, lage språk grupper etc. eller få veiledning fra utenforstående. Våre samarbeidspartnere er: PPT, TI veiledere, BUP, helsestasjonen, barnevern, ressurshelsestasjonen og fysio/ergo.

Sommerbarnehage

I skolen sin sommerferie utgår faste aktiviteter. Da er det færre barn og voksne slik at dagsrytme og rutiner endrer seg. Avdelingene løses opp og alle er samlet. I løpet av sommeren flytter de store "marihønene" over til Tusenbein og Sommerfugl. Vi bruker mye tid på å forberede dem på hvor de skal være etter sommeren for å gjøre overgangen best mulig for dem. Når de kommer tilbake fra ferie skal de leveres på den store avdelingen de skal begynne på. Vi har tema og aktiviteter som varierer fra år til år. Dette blir planlagt på siste personalmøtet før sommeren.

Sluttkommentar

Det tas forbehold om endringer i årsplanen. Hendelser og uforutsette faktorer kan oppstå, noe som kan føre til at vi må endre allerede lagte planer.

Ny rammeplan trer i kraft august 2017. Vi jobber dette året med å få den implementert i hele personalgruppen og i vårt arbeid.